

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 541/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., nar..., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom JUDr. T. R., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Tpo 64/2012 z 30. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2013 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v

Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tpo 64/2012 z 30. novembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 102/2012 z 23. novembra 2012 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť s tým, že ju písomne odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozhodnutia. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na to, že zo zápisnice okresného súdu nevyplýva, že by okresný súd uviedol, z akého konkrétneho dôvodu bol vzatý do väzby, resp. prečo neprijal jeho písomný sľub ani neuložil dohľad probačného a mediačného úradníka.

Krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa uznesením sp. zn. 6 Tpo 64/2012 z 30. novembra 2012, v odôvodnení ktorého uviedol, že sťažovateľ sťažnosť neodôvodnil. Sťažovateľ doplnil odôvodnenie sťažnosti prostredníctvom svojho obhajcu podaním z 3. decembra 2012, bezprostredne po doručení písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd nepostupoval pri výklade a uplatňovaní Trestného poriadku ústavne súladným spôsobom a týmto postupom mu bolo znemožnené účinné uplatnenie základného práva na obhajobu. Sťažovateľ argumentuje tým, že predpokladom reálneho uplatnenia práva na obhajobu je oboznámenie sa obhajcu s odôvodnením rozhodnutia. Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd sa v odôvodnení uznesenia nijako nevysporiadal s jeho argumentáciou proti existencii väzobných dôvodov, ktorú uviedol v písomnom vyjadrení k návrhu na vzatie do väzby predloženému okresnému súdu 23. novembra 2012, a neuviedol dôvod, prečo nevyčkal na doručenie písomného odôvodnenia sťažnosti.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol, že uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 64/2012 z 30. novembra 2012 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4

dohovoru a v nadväznosti na toto rozhodnutie žiada zrušiť uznesenie krajského súdu z 30. novembra 2012 a vrátiť mu vec na ďalšie konanie s príkazom neodkladne ho prepustiť z väzby na slobodu. Sťažovateľ požiadal aj o priznanie úhrady trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu (v posudzovanom prípade ide o krajský súd rozhodujúci o zákonnosti väzby) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu

a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Za porušenie svojich práv sťažovateľ považuje skutočnosť, že:

- krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu skôr, ako mohol prostredníctvom obhajcu účinne napadnúť prvostupňové rozhodnutie o väzbe,
- krajský súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s jeho argumentáciou proti väzbe predloženej okresnému súdu, ani neuviedol dôvod, prečo nevyčkal na doplnenie odôvodnenia sťažnosti.

1. K námietke rozhodnutia krajského súdu o sťažnosti pred doručením písomného vyhotovenia prvostupňového rozhodnutia

Z čl. 17 ústavy vyplýva, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie,

ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (mutatis mutandis II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00).

Rešpektovanie základných práv osoby pozbavenej osobnej slobody väzbou garantovaných v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy nevyhnutne zahŕňa zabezpečenie základných procesných záruk vyžadovaných v zmysle čl. 5 ods. 4 v konaní, ktorého predmetom je preskúmanie zákonnosti dočasného pozbavenia osobnej slobody väzbou (pozri napr. III. ÚS 198/05).

Základnými procesnými zárukami spravodlivého súdneho konania, ktoré musia byť v konaní o väzbe zachované, sú princíp kontradiktórnosti a rovnosti zbraní medzi obvineným a prokurátorom (Reinprecht v. Rakúsko, rozsudok z 15. novembra 2005, § 31). V každom prípade musí mať obvinený možnosť vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa zákonnosti a dôvodnosti väzby a predložiť súdu svoje argumenty proti väzbe. Procesný postup súdu musí obvinenému umožniť „rozumnú“ príležitosť obhajovať svoje záujmy za podmienok, ktoré ho nepostavia do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s druhou stranou (Sanchez-Reisse v. Švajčiarsko, rozsudok z 21. októbra 1986, § 51, Niedbała v. Poľsko, rozsudok zo 4. júla 2000, § 66). Pokiaľ právny poriadok štátu upravuje viacstupňové konanie o väzbe, musia byť tieto princípy v zásade zachované aj v opravnom konaní (Kučera v. Slovensko, rozsudok zo 17. júla 2007, § 107).

Sťažovateľ bol pred rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie okresného súdu vypočutý k návrhu prokurátora na jeho vzatie do väzby. Vypočutia sa zúčastnil obhajca sťažovateľa, ktorý predložil okresnému súdu námietky proti väzbe aj v písomnej podobe. Po vypočutí sťažovateľa a ďalších štyroch obvinených okresný súd vyhlásil za prítomnosti sťažovateľa a jeho obhajcu uznesenie, ktorým rozhodol o vzatí do väzby sťažovateľa a ďalších štyroch obvinených, neprijal ich písomné sľuby ani návrhy na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a súčasne ani návrh obhajkyne na nahradenie väzby jedného z obvinených peňažnou zárukou. Sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu písomne prostredníctvom svojho obhajcu v posledný deň lehoty, t. j. 26. novembra 2012,

s tým, že ju odôvodní po doručení písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu. Sťažovateľovi bolo uznesenie okresného súdu doručené 30. novembra 2012, jeho obhajcovi 3. decembra 2012. Okresný súd predložil sťažnosti so spisom krajskému súdu 27. novembra 2012. Krajský súd rozhodol o sťažnostiach všetkých obvinených uznesením z 30. novembra 2012.

Sťažovateľ tvrdí, že až po oboznámení sa jeho obhajcu s písomným vyhotovením uznesenia okresného súdu mal možnosť kvalifikovane odôvodniť svoju sťažnosť. V sťažnosti uviedol, že *„zo zápisnice z verejného zasadnutia nevyplýva, že by okresný súd odôvodnil z akého konkrétneho dôvodu bol sťažovateľ vzatý do väzby“*.

Zo samotnej skutočnosti, že v zápisnici nie je uvedený ani stručný obsah odôvodnenia rozhodnutia, nemožno vyvodiť záver, že toto odôvodnenie nebolo vyhlásené. To napokon netvrdí ani sťažovateľ.

Okresný súd oznámil sťažovateľovi a jeho obhajcovi uznesenie o vzatí do väzby v súlade s § 179 ods. 1 Trestného poriadku jeho vyhlásením v ich prítomnosti 23. novembra 2012, že sťažovateľa berie do väzby podľa § 87 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a že podľa § 80 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného poriadku neprijíma písomný sľub sťažovateľa. Od tohto momentu začala sťažovateľovi plynúť trojdňová lehota na podanie sťažnosti (§ 187 ods. 1 Trestného poriadku), ktorá uplynula 26. novembra 2012. Sťažovateľ podal sťažnosť v posledný deň lehoty, sťažnosť bola okresnému súdu doručená 27. novembra 2012. Po uplynutí lehoty okresný súd predložil spis krajskému súdu 27. novembra 2012 v súlade s § 190 ods. 2 Trestného poriadku. Krajský súd rozhodol o sťažnosti 30. novembra 2012, t. j. v lehote piatich pracovných dní od predloženia veci podľa § 192 ods. 3 Trestného poriadku.

Ústavný súd už pri posudzovaní obdobnej sťažnosti uviedol, že Trestný poriadok v žiadnom svojom ustanovení výslovne neukladá sudcovi pre prípravné konanie povinnosť pred predložením spisu nadriadenému súdu vyčkať na doručenie písomného vyhotovenia uznesenia o vzatí obvineného do väzby pre účel, aby umožnil obvinenému alebo jeho

obhajcovi doplniť dôvody podanej sťažnosti, pokiaľ takéto uznesenie bolo obvinenému a jeho obhajcovi riadne oznámené v ich prítomnosti a obvinený využil svoje právo podať proti oznámenému uzneseniu sťažnosť priamo do zápisnice o výsluchu (III. ÚS 101/2013). Z hľadiska práva obvineného predložiť svoje argumenty proti väzbe pritom nie je významné, či obvinený využije právo podať sťažnosť bezprostredne po vyhlásení uznesenia alebo si ponechá pre svoje rozhodnutie zákonnú lehotu. V kontexte sťažnosti nie je pre posúdenie zachovania práva podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru rozhodujúca schopnosť obvineného podať sťažnosť súčasne aj odôvodniť, ale podstatné je, či procesný postup súdu umožňoval obvinenému tak urobiť za pomoci jeho obhajcu.

Otázkou preto ostáva, či postupom krajského súdu, ktorý bol formálne v súlade so zákonom, bola aj reálne zachovaná možnosť sťažovateľa oboznámiť sa dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a účinne napadnúť právny názor okresného súdu, že sú splnené formálne a materiálne podmienky na jeho vzatie do väzby.

Podľa názoru ústavného súdu mal sťažovateľ túto možnosť zachovanú. Sťažovateľovi bolo pred vypočutím doručené uznesenie o vznesení obvinenia, vedel zo spáchania akého skutku je podozrivý, z akých dôvodov aj ako je skutok právne posudzovaný. Vedel tiež, z ktorých zákonných dôvodov a na základe akých skutkových okolností bol podaný návrh na jeho vzatie do väzby a aj ktoré dôkazy predložené prokurátorom na preukázanie opodstatnenosti jeho návrhu boli pred okresným súdom vykonané. Uznesenie bolo vyhlásené za prítomnosti sťažovateľa, čím bol oboznámený s právnym názorom okresného súdu na splnenie podmienok na vzatie do väzby, ako aj s dôvodmi tohto rozhodnutia. Tvrdenie o nemožnosti odôvodniť sťažnosť pred doručením písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu napokon spochybňuje aj podanie odôvodnenej sťažnosti jedným zo spoluobvinených ešte pred tým, ako bolo uznesenie doručené jemu alebo jeho obhajkyni (obvinený K.).

Napokon zo zápisnice z výsluchu sťažovateľa vykonaného 23. novembra 2012 vyplýva, že jej súčasťou bolo aj odvolanie sa na príslušné ustanovenia Trestného poriadku, na základe ktorých okresný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa, ako aj na základe ktorých

bol sťažovateľ vzatý do väzby [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], a teda bolo podľa názoru ústavného súdu možno sťažnosť sťažovateľa bezodkladne odôvodniť a ešte toho istého dňa 23. novembra 2012 (t. j. pred rozhodnutím krajského súdu) odôvodnenie sťažnosti doručiť krajskému súdu.

Z § 2 ods. 6 Trestného poriadku vyplýva požiadavka, aby orgány činné v trestnom konaní a súdy vybavovali a rozhodovali väzobné veci prednostne a urýchlene. Táto skutočnosť musí byť sťažovateľovi aj jeho obhajcovi známa. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že nemožno účinne namietať porušenie sťažovateľom označených práv takým postupom krajského súdu, ktorým tento v súlade s Trestným poriadkom a judikatúrou ústavného súdu rozhodol vo väzobnej veci sťažovateľa prednostne a urýchlene (IV. ÚS 7/2013).

Pokiaľ sťažovateľ v doplnení sťažnosti poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 307/2011, ústavný súd uvádza, že nejde o totožný skutkový a právny stav (posudzovaný bol postup súdu v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby, na ktoré sa nevzťahuje osobitná lehota na rozhodnutie o sťažnosti podľa § 192 ods. 3 Trestného poriadku) a vyslovený právny názor nebol potvrdený v nasledujúcej judikatúre ústavného súdu v obdobných veciach (pozri III. ÚS 101/2013).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K námietke nedostatočného odôvodnenia uznesenia krajského súdu

Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s jeho argumentáciou proti väzbe predloženou okresnému súdu ani neuviedol dôvod, prečo nevyčkal na doplnenie odôvodnenia sťažnosti.

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin lúpeže spáchaný organizovanou skupinou podľa § 11 ods. 3 Trestného zákona, § 188 ods. 1, 2 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) a i) Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a s prečinom šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Vo vzťahu k sťažovateľovi okresný súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 0 Tp 102/2012 uviedol:

„Sudca pre prípravné konanie sa oboznámil s celým rozsiahlym spisovým materiálom záznamami z bezpečnostných kamier, výpoveďami svedkov, poškodených, pripojených výpisov hovorov a lokalizácie SIM-kariet, ktoré boli použité pri šírení poplašnej správy a následne používané a dospel k záveru, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchali obvinení. ...

U obvineného M. P. bolo podmiennečne zastavené trestné stíhanie pre prečin krádeže, v skúšobnej dobe sa osvedčil. ...

Z pripojenej správy Polície ČR, ktorá bola oboznámený pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie vyplýva, že proti obvineným P. a V. je vznesené obvinenie pre zločiny krádeže spáchané na území ČR v dňoch 7. 2. 2010, 28. 10. 2010, 14. 6. 2010, 11. 3. 2011.

Pri skúmaní konkrétnych skutočností, ktoré by odôvodňovali vzatie do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že u všetkých obvinených sú dané dôvody preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva obava, že vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti, spôsob jej prevedenia a individualizácie osôb obvinených, ich osobných pomerov možno dôvodne predpokladať, že by mohli pokračovať v trestnej činnosti. ...

Vzhľadom na stav konania v predmetnej trestnej veci, povahu prejednávaneho prípadu a osoby obvinených sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že nie sú v súčasnom štádiu konania dané výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali nahradenie väzby sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka, alebo zložením peňažnej záruky.“

Krajský súd v uznesení sp. zn. 6 Tpo 64/2012 z 30. novembra 2012, ktorým zamietol sťažnosti všetkých obvinených, v časti týkajúcej sa sťažovateľa uviedol:

„Krajský súd ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné. ...

Z predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že pre rozhodnutie prvostupňového súdu boli splnené všetky formálne okolnosti a procesné podmienky stanovené v ustanovení § 85 ods. 4 a § 87 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Odôvodnenie sťažnosťou napadnutého uznesenia obsahuje zároveň aj podrobné odôvodnenie a argumentáciu, že obvinení sa mali dopustiť skutku kladeného im za vinu citovaným uznesením vyšetrovateľa, pričom v uznesení sudcu pre prípravné konanie sú podrobne špecifikované jednotlivé, doposiaľ vykonané dôkazy svedčiace pre takýto záver, ako aj záver o ich právnej kvalifikácii.

Krajský súd nezistil žiadne pochybenie sudcu, ani pokiaľ vzal obvinených do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Aj v tomto ohľade jej jeho rozhodnutie v súlade so zákonom a vecne správne podrobne odôvodnené.

Preto aj krajský súd si tieto konkrétne argumenty obsiahnuté v tomto uznesení osvojuje a v podrobnostiach na ne poukazuje. ...

Čo sa týka ponúknutých záruk ako náhrady väzby aj krajský súd ma za to, že vzhľadom na povahu prejednávaného prípadu nie sú splnené podmienky pre kladné rozhodnutie o ponúknutých zárukách ako náhrady väzby.“

Ústavný súd zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného rozhodnutia krajského súdu nebolo jeho úlohou skúmať správnosť skutkových a právnych záverov krajského súdu, resp. odpovedať na otázku, či malo byť rozhodnuté o vzatí sťažovateľa do väzby. Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu uvádza, že musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou

medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03).

Do obsahu práva na preskúmanie zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru patrí aj právo na rozhodnutie, v ktorom súd uvedie dostatočné a relevantné dôvody. Súd však nemusí odpovedať na každý argument v podaní obvineného, ktorým sa domáha preskúmania rozhodnutia o väzbe, musí sa ale vysporiadať s konkrétnymi skutočnosťami v ňom uvedenými, ktoré sú spôsobilé spochybnit' existenciu nevyhnutných podmienok zákonného pozbavenia osobnej slobody. Pritom argumenty súdu pre a proti väzbe nemôžu byť všeobecné a abstraktné, ale musia byť založené na konkrétnych skutočnostiach týkajúcich sa danej osoby a veci (napr. Boicenco v. Moldavsko, rozsudok z 11. júla 2006, § 142).

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že sťažovateľ svoju sťažnosť bližšie neodôvodnil. Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou, ktorú predložil okresnému súdu vo vyjadrení k návrhu prokurátora na vzatie do väzby. V sťažnosti však neuviedol, prečo touto argumentáciou neodôvodnil aj sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu ani prečo na

toto podanie v sťažnosti neodkázal, keď bol toho názoru, že okresný súd nesprávne posúdil námietky, ktoré boli jeho obsahom.

Z citovaného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že krajský súd skúmal formálne aj materiálne podmienky väzby a posúdením dovtedy zabezpečených dôkazov zistil, že sťažovateľ je dôvodne podozrivý zo spáchania zákonom ustanoveného trestného činu, bol dodržaný postup a lehoty ustanovené v § 85 ods. 4 a § 87 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, a zistil aj skutkové okolnosti opodstatňujúce dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku tak, ako ich uviedol vo svojom uznesení okresný súd. Odkaz na odôvodnenie preskúmaného uznesenia, s ktorým sa nadriadený súd stotožnil, považuje ústavný súd z hľadiska preskúmateľnosti za prípustný a ústavne akceptovateľný spôsob odôvodnenia (IV. ÚS 614/2012). Z napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu vyplývajú konkrétne skutočnosti, ktorých posúdenie ako dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zodpovedá zneniu zákona, ako aj súdnej praxi. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu tiež vyplýva, že krajský súd sa zaoberal aj hodnotením odôvodnenosti obvinenia sťažovateľa, pričom dospel k záveru, že je dostatočne preukázané podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Napokon z jeho obsahu vyplýva, že krajský súd sa zaoberal aj posúdením možnosti nahradiť väzbu ponúknutou zárukou (sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka). Závery krajského súdu nemožno v danom štádiu konania, keď išlo o prvotné rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody, hodnotiť ako svojvoľné, z ústavného hľadiska je rozhodnutie krajského súdu primeraným spôsobom odôvodnené, a preto akceptovateľné a udržateľné.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne uvádza, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Pretože ústavný súd nezistil takéto dôvody na uplatnenie svojej právomoci, odmietol aj túto časť sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2013